

Τροχαία συμβάντα

Θέμα παιδείας

Γεώργιος Καπετάνος

Καθηγητής Ορθοπαιδικής
Διευθ/της Πανεπιστημιακής
Ορθοπαιδικής Κλινικής
Γ.Ν «Παπαγεωργίου»
Πρόεδρος Κολλεγίου
Ελλήνων Ορθοπαιδικών
Διευθ/της Χειρουργικού
Τομέα Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ.

Μια απ' τις σοβαρότερες αρνητικές πρωτιές που έχει η χώρα μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μια απ' τις συχνότερες αιτίες που γκρινιάζουμε όλοι μας κάθε μέρα είναι η επιδημία των τροχαίων ατυχημάτων.

Παρ' όλο που τις τελευταίες δεκαετίες βελτιώθηκε σημαντικά το οδικό δίκτυο, βελτιώθηκαν και τ' αυτοκίνητά μας, τα θανατηφόρα τροχαία αυξήθηκαν κατά 8,6% το πρώτο 8μηνο του 2008 και οι σοβαρά τραυματίες κατά 7,8%, σε σχέση με το ανάλογο διάστημα του 2007.

Είναι λοιπόν προφανές ότι απ' τους τρεις συντελεστές που εμπλέκονται σε ένα ατύχημα που είναι **Δρόμος-Όχημα-Άνθρωπος** ο σημαντικότερος και εκείνος στον οποίο έχουμε μείνει στάσιμοι ή και οπισθοδρομήσαμε είναι ο Άνθρωπος, ο Οδηγός. Μπορεί να καμαρώνουμε για την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ, για τις επιδόσεις των τζίπ μας, μπορεί να ξέρουμε περισσότερα τώρα για τις μηχανές και τις επιδόσεις τους, μπορεί να έχουμε εξοικειωθεί με το πώς «τσουλάει» ένα αυτοκίνητο, μα μείναμε δραματικά πίσω στην αγωγή μας, στο χαρακτήρα μας, οπισθοδρομήσαμε στην παιδεία μας, στο ήθος μας, στη νοοτροπία μας. Κι εκεί, νομίζω, είναι η καρδιά του προβλήματος.

Γι' αυτό τα τροχαία δεν είναι «ατυχήματα» στην πλειοψηφία τους ούτε η «κακιά ώρα». Είναι «διαρκές έγκλημα». Είναι προγραμματισμένα, έχουν δόλο σε μεγάλο ποσοστό! Γι' αυτό στην Αγγλοσαξωνική έχει αντικατασταθεί με τον όρο «crash incident» δηλαδή «συμβάν μετά από σύγκρουση». Είναι νόσος συχνά με ψυχοσωματικό υπόστρωμα.

Λέξεις ευρετηρίου: Τροχαίο ατύχημα

Τα στατιστικά στοιχεία δεν είναι ακριβή όσο σοκαριστικά κι αν ακούγονται. Είναι πολύ χειρότερα από κάθε άποψη. Δεν υπάρχουν ποιοτικά στοιχεία, παρά μόνο αριθμοί. Κι αυτοί χωρίς λεπτομέρειες που είναι η σημαντικότερη παράμετρος στη στατιστική.

Έτσι είμαστε 10 τουλάχιστον χρόνια πίσω απ' το στόχο της Ευρώπης να μειωθούν τα θύματα από τροχαία κατά 50% έως το 2010. Επειδή μας λείπει η παιδεία.

Διότι θέμα παιδείας είναι ο τρόπος μάθησης οδήγησης με τις περιβόητες «σχολές οδηγών», του αρχαίου συστήματος που βγάζει καλούς παρακαδόρους, του αμφίβολου και συζητήσιμου τρόπου χορήγησης των διπλωμάτων, διότι θέμα παιδείας ασφαλώς είναι η επιθετική οδήγηση, η επιδεικτική οδήγηση, η εγωιστική οδήγηση, το χέρι έξω απ' το παράθυρο, το τσιγάρο, το κινητό, η περιφρόνηση της ζώνης, το παιδί στο μπροστινό κάθισμα, το παιδί πίσω χωρίς ζώνη, το κράνος στο χέρι, οι πινακίδες που γράφουν όριο «20 χλμ» (να δούμε ποιος μπορεί να οδηγήσει χωρίς να του σβήσει η μηχανή), οι πινακίδες πίσω απ' τα δέντρα κλπ.

Κανένας ΚΟΚ δεν μπορεί να βοηθήσει αν δεν ελέγχεται, εφαρμόζεται και, κυρίως, αν στηρίζεται μόνο στο σωφρονισμό και δεν αποδίδει ταυτόχρονα παιδεία.

Είναι σήμερα τεκμηριωμένο ότι το 50% των θανάτων συμβαίνει το πρώτο 24ωρο και απ' αυτούς το 30-40% ακαριαία ή την 1^η ώρα μετά το ατύχημα. Επίσης είναι γνωστό ότι το 30% των αναπηριών (κακώσεις της σπονδυλικής στήλης) συμβαίνουν μετά το ατύχημα, κατά την προσπάθεια διάσωσης – απεγκλώβισης απ' το αυτοκίνητο και τη μεταφορά στο Νοσοκομείο!

Ζούμε αρκετά συχνά το φαινόμενο να έρχονται ασθενείς που να μας λένε «γιατρέ, μετά τη σύγκρουση χτυπούσα με τα πόδια μου την πόρτα του αυτοκινήτου για να βγω και όταν έφθασα στο Νοσοκομείο δεν κουνώ τα πόδια μου»! Γλύτωσε ο άνθρωπος απ' το ατύχημα και δε γλύτωσε απ' τον υπερβάλλοντα ζήλο των συνανθρώπων του που όμως δε γνώριζαν στοιχειώδη πράγματα. Έτσι ένα εκρηκτικό –σταθερό κάταγμα της σπονδυλικής στήλης χωρίς νευρολογικά σημεία έγινε ασταθές, μετατοπίστηκε, πίεσε το νωτιαίο μυελό,

παρέλυσε τα πόδια κατά τη μεταφορά.

Σε όλες τις προηγμένες χώρες η αντιμετώπιση γίνεται σχεδόν άμεσα και σε μεγάλο ποσοστό στον τόπο του ατυχήματος. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με πλήρως εξοπλισμένες μονάδες-αυτοκίνητα του ΕΚΑΒ σε όλο το οδικό δίκτυο της χώρας, με εκπαιδευμένο προσωπικό σε ειδικά σεμινάρια για τις πρώτες βοήθειες και όχι μόνο. Σ' αυτό υπάρχει πρόοδος στη χώρα μας αλλά υπάρχει πολύς δρόμος ακόμη μπροστά μας.

Απαραίτητες ασφαλώς είναι οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, ένα πρόβλημα τεράστιο και επίκαιρο για τη χώρα μας, όπου υπάρχει μεγάλη έλλειψη τέτοιων μονάδων παράλληλα με την έλλειψη ιατρικού, νοσηλευτικού και υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

Αν θέλουμε να μη δούμε τα παιδιά μας νεκρά ή ανάπηρα από ένα τροχαίο συμβάν, θα πρέπει σαν άτομα και σαν κοινωνία να σταθούμε και να δούμε κατάματα το πρόβλημα. Όχι μόνο με διαπιστώσεις και αριθμούς. Μα με λύσεις άμεσες. Δεν υπάρχει χρόνος. Όχι για μας. Είναι αργά. Τουλάχιστον για τα παιδιά μας.

ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ (Ο πόλεμος είναι στην πόρτα μας)

Διαβάζουμε για τους πολέμους στον πλανήτη μας και συγκινούμαστε ή συγκλονιζόμαστε κάποιοι από εμάς. Ο Πόλεμος όμως είναι εδώ! Καθημερινός, ανελήκτος, χωρίς ανακωχή, εδώ και πολλές δεκαετίες.

Στην ασφάλτο, μετά τα μαύρα μεσάνυχτα και στις γεμάτες εντατικές των Νοσοκομείων μας.

Στην χώρα μας που πρωταγωνιστεί σ' αυτό τον πόλεμο, είχαμε από τα τροχαία 75000 νεκρούς και 1200000 τραυματίες, σε 35 χρόνια (1965-2000) και 70000 νεκρούς από όλους του πολέμους 100 ετών (παγκόσμιος, εμφύλιος κτλ)

Είναι μακράν η πρώτη αιτία θανάτου των αρρένων 15-24 ετών. Είναι Επιδημία! Δεν είναι ατύχημα. Μόνο το 5% είναι ατύχημα πραγματικό. Όλα τα άλλα είναι προγραμματισμένα. Υπάρχει δόλος «Πάμε γυρεύοντας». Είναι νόσος ψυχοσωματικής προσαρμολογίας.

Έχουν γραφτεί και έχουν λεχθεί πάρα πολλά από ειδικούς και μη. Αριθμοί εντυπωσιακοί, διαπιστώσεις, αίτια. Έχει γίνει πρόοδος. Η νεοσύστατη διακομματική επιτροπή οδικής ασφάλειας των βουλής οφείλει να αποδείξει ότι μπορεί να αλλάξει τη σημερινή ζοφερή πραγματικότητα. Εμείς ως γιατροί ζούμε καθημερινά την τραγικότητα των εφημεριών, των μονάδων εντατικής, των Τμημάτων μας που είναι γεμάτα παιδιά 15-25 ετών που έρχονται, τα φέρνουν, τις πρώτες πρωινές ώρες, ιδιαίτερα τα Σαββατοκύριακα με βαριές κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, ρήξεις σπλάγχων, κατάγματα σε όλα τα οστά. Κάποια από αυτά τα παιδιά τα φέρνουν νεκρά, τα υπόλοιπα θα μείνουν ανάπηρα μετά από μακροχρόνιες ταλαιπωρίες των ίδων, των γονιών τους και των γιατρών. Ζούμε το δράμα και τις κραυγές των αλαφιασμένων, αγουροξυπνημένων γονιών που αναζητούν τα παιδιά τους. Γιατί;

Δεν είναι ατύχημα, δεν είναι η κακιά ώρα. Είναι πρόθεση! Όταν πεις 10 σφηνάκια εσύ και οι φίλοι σου, συνωστίζεσαι σε ένα αυτοκινητάκι στο σκοτάδι και δεν ξέρεις να οδηγείς και το σημαντικότερο ότι δεν ξέρεις ότι δεν ξέρεις να οδηγείς, είναι δόλος. Το 80% των ατυχημάτων με σοβαρούς τραυματισμούς γίνονται με ταχύτητες μικρότερες των 60 χλμ/ώρα, σε απόσταση όχι

μεγαλύτερη από τα 30 χλμ από το σπίτι μας, τις πρώτες 4 ώρες μετά τα μεσάνυχτα σε άτομα 15-25 ετών. Γιατί; Από μια ανοησία. Εντελώς άδικα. Πρέπει να σταθούμε. Να σκύψουμε όλοι το κεφάλι, να συνειδητοποιήσουμε τις ενοχές μας, να βρούμε λύσεις. Π.χ. τρεις μόνο χώρες στον κόσμο μέχρι πρόσφατα είχαν απαγορεύσει και εφαρμόσει παντελώς την χρήση κινητών τηλεφώνων κατά την οδήγηση. Η Ιαπωνία, η Σιγκαπούρη και η Πορτογαλία. Και στις τρεις τα τροχαία μειώθηκαν έως και 35%.

Abstract

Road traffic accidents. A matter of education

G. Kapetanios

The author gives a picture of this most unhappy situation. Although it is an international problem Greece, unfortunately, is still behind of the modern targets. The role of the man factor seems to play the most important part and so all our efforts should concentrate to the «education» of the drivers.

key words: road traffic accident.

